

Deelarchief Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg, Hauptarbeitsgruppe Belgien

Het is bekend dat het Sovjetleger na de bezetting van Duitsland in 1945 tonnen Duitse documenten afkomstig van nazi-instanties in beslag nam en naar de Sovjetunie bracht.

Mét die Duitse documenten was o.a. ook Belgisch archiefmateriaal – dat in 1940-44 al in beslag was genomen door de nazi-bezetter van ons land – in de USSR beland. Veel daarvan is in 1940-44 uit België weggehaald door de Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg (ERR).

De microfilms 199 bevatten een belangrijk deel van de interne documenten van de ERR over België die gemicrofilmd werden in Kiev. Het is inderdaad zo dat deze bundels nog tijdens de Sovjet-periode in het Centrale Staatsarchief van Oekraïne in Kiev belandden.

Wat was de bevoegdheid van de ERR? Op 5 juli 1940 deelde de opperbevelhebber van de Wehrmacht aan zijn ondergeschikten in België, Luxemburg, Nederland en Frankrijk mee dat de ERR (met de Gestapo) verantwoordelijk zou worden voor het opsporen en in beslag nemen van 1) voor Duitsland waardevol materiaal in openbare bibliotheken en archieven en van 2) anti-nazi documenten en geschriften bij kerkelijke instanties en in vrijmetselaarslogen.

De microfilms geven echter niet alleen een bijzonder interessant beeld van de roofoctiviteiten van de ERR, maar ook van de specifieke rol van de Einsatzstab in de ideologische en propagandistische beïnvloeding van een bezet land in het kader van de geestelijke strijd tegen de “Westerse” ideologie.

Opgelet: de documenten werden gefilmd in de niet steeds logische volgorde waarin zij te Kiev bewaard worden.

De microfilms

- **Mic 199/1:** juni 1940-begin 1941
 - dagverslagen febr-mrt 1941 (Tagesberichte)
 - andere verslagen en berichten (Arbeitsberichte enz.)
 - correspondentie en telegrammen
- **Mic 199/2 :** aug 1940-jan 1941; dec 1941
 - dagverslagen
 - enkele Lageberichte per stad
- **Mic 199/3 :** juni-dec 1941
 - dagverslagen
 - Kulturpolitische Lageberichte
- **Mic 199/4 :** 1941
 - dagverslag apr 1941
 - studies mbt in de propaganda te gebruiken niet-Duitse werken

ff

- **Mic 199/5** : mei 1941; 1944
 - dagverslag mei 1941
 - studies mbt in de propaganda te gebruiken niet-Duitse werken
 - andere korte “wetenschappelijke” studies
- **Mic 199/6** : eind 1943-juli 1944
 - jaarbericht 1943
 - maandberichten nov-dec 1943
 - andere verslagen en berichten eind 1943 en jun-jul 1944
 - week- en maandberichten ERR Parijs waarin ook sprake van België
- **Mic 199/7** : eind 1943-1944
 - week- en maandberichten ERR Parijs waarin ook sprake van België

Dirk MARTIN
23/6/99